เครื่องแต่งกายของชาวพม่า ตอนที่ ๓

ผู้หญิงชาวบ้านทั่วไปจะไม่มี ရင်စည်း *ยีน ซี่* คือ ผ้าแถบ มาพันตรงหน้าอก แต่จะพันผ้าตั้งแต่หน้าอกลงไป คล้ายการนุ่งกระโจมอก ผ้าชนิดนี้เรียกว่า အထက်ဆင့် *อะ แทะ สิ่น* หมายถึง ผ้าที่เย็บติดกับผ้าถุงใส่ตั้งแต่ช่วงหน้าอกลงมา ที่ช่วงเอวใช้ผ้าหรือเชือกคาดไว้ ผ้านุ่งไม่มีลวดลายที่ชัดเจน ผู้หญิงชาวบ้านทั่วไปถึงนุ่งผ้ายาวกรอมเท้า

ทรงผมของผู้หญิงสมัยโบราณจะแบ่งออกเป็นทรงต่าง ๆ มากมาย สมัยพุกามมี ๕๐ ทรง สมัยคองบองจนถึงปัจจุบันมี ๑๐ ทรง ตามชนชั้น ฐานะ และโอกาสต่าง ๆ ถ้าทรงผมไม่ตรงกับชนชั้นหรือฐานะจะต้องถูกลงโทษ ราชวงศ์หรือชนชั้นสูงจะเกล้ามวยสูงและปล่อยชายผมหรือไม่ปล่อยก็ได้ ส่วนชาวบ้านทั่วไปจะเกล้ามวยต่ำไว้ด้านหลัง

ผู้หญิงในราชวงศ์และชาววังจะสวมรองเท้าที่เรียกว่า ခြေနင်း *เช นี่น* ด้านนอกทำด้วยทองและด้านในทำด้วยกำมะหยี่ โดยปิดทั้งนิ้วเท้า หลังเท้า และส้นเท้าด้วย ส่วนผู้หญิงชนชั้นสูงจะสวมรองเท้าหนีบที่ทำด้วยกำมะหยี่ ไม่ปิดส้นเท้า สำหรับชาวบ้านธรรมดาจะใส่รองเท้าหนีบที่ทำด้วย သားရေ *ต้า เย* หมายถึง หนัง หรือ ကောက်ရိုး *เกาะ โย่* หมายถึง ฟาง

ตั้งแต่สมัยอังกฤษเข้ามาปกครองจนถึงปัจจุบัน การแต่งกายแบบชาววังจะใช้ในงานพิธีต่าง ๆ เพื่อเป็นการให้เกียรติ แต่จะไม่นำมาแต่งในชีวิตประจำวัน อีกประการหนึ่งการแต่งกายแบบชาววังนั้นจะนำมาแต่งกันในงานเต้นรำแบบดั้งเดิมด้วย ตั้งแต่ช่วงอังกฤษเริ่มปกครองการแต่งกายของผู้หญิงเปลี่ยนไป มีการใช้ အတွင်းခံအင်္ကျီ *อะ ตวิ่น คาน อีน จี* หมายถึง ชุดชั้นใน ဗမာအင်္ကျီ *บะ มา อีน จี* หมายถึง เสื้อเย็บพอดีตัว เสื้อติดกระดุมหน้าเรียกว่า ရင်ဖုံးအင်္ကျီ *ยิน เส่ อีน จี* เสื้อติดกระดุมข้างเรียกว่า ရင်ဖုံးအင်္ကျီ *ยิน โป้น อีน จี* แขนทรงกระบอกยาวจดข้อมือ และผ้าถุงที่ใส่ก็เย็บติดพอประมาณพันตัวและจะยาวกรอมเท้าเหมือนแบบปัจจุบัน ไม่นิยมใช้เข็มขัด ทรงผมจะไม่เกล้าแบบโบราณ โดยทั่วไปจะไว้ผมยาว

ในชีวิตประจำวันปัจจุบันนี้ทั้งผู้ชายและผู้หญิงแต่งตัวกันแบบชาวบ้านในปลายสมัยคองบอง เมื่อออกงานจึงจะแต่งตัวอย่างชาววังหรือคนมีฐานะสมัยโบราณ นอกจากนี้ก็เริ่มแต่งตัวแบบตะวันตกกันมากขึ้น เช่น ผู้ชายนุ่งกางเกง ผู้หญิงสวมกระโปรง ฯลฯ.

ตูซาร์ นวย เขียน
ชลธิชา สุดมุข สรุป